

ОСОБЕНО МНЕНИЕ **на съдията Маргарита Златарева**

С § 8 от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (ЗИДЗСВ) в частта на чл.34, ал.2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) и с § 62 ЗИДЗСВ съдебният надзор над решенията на дисциплинарния състав на Висшия съдебен съвет (ВСС), както и решенията на ВСС по дисциплинарни дела се разглеждат в петчленен състав от съдии, от които трима от Върховния касационен съд и двама от Върховния административен съд.

Изразяващият особеното мнение счита, че разпоредбите, свързани с така описания смесен съдебен състав, не противоречат на конституционни текстове, както това е прието в решението на Конституционния съд по к.д. № 34/98г.

Конституцията налага забрана единствено за създаване на извънредни съдилища - чл.119, ал.3. Създаденият смесен състав, състоящ се от трима съдии на ВКС и двама от ВАС, не съдържа нито един от белезите на извънреден съд, поради което не може да се твърди, че е противоконституционен. Предвиденият в атакуваните разпоредби смесен съдийски състав се състои от съдии, работещи в съдебната система на държавата, а не от лица, изрично избрани за разрешаване на конкретен случай или на група дела. Съдебният състав ще правораздава по законите, приети за всички съдилища в България, а не по специални правила, гласувани само за него. В този смисъл посочващо характеристиките на извънредния съд е Решение № 4/1998г. по к.д. № 16/97г. на Конституционния съд.

Друга конституционна забрана за създаване на смесени съдийски състави няма. Нещо повече, Конституцията в чл.119, ал.2 допуска по силата на закон съществуването на специализирани съдилища. Макар и не обособен като отделен съд, създаденият смесен състав има за цел да проверява актове на ВСС само досежно дисциплинарната отговорност на магистратите, поради което той съдържа белезите на специализиран състав. Необходимостта проверката да се извършва от съдии и от двете върховни съдилища на държавата е продиктувана от факта, че предмет на проверката е статутът на всички магистратите, върху дейността на 2/3 от които упражнява надзор Върховният касационен съд. Само 1/3 от правораздавателната дейност е свързана с административно правораздаване, респ. се проверява от Върховния административен съд. Създаденият с изменението на ЗСВ смесен състав е справедлив законодателен израз на този факт.

Обсъжданите разпоредби не противоречат на чл.119, ал.1от Конституцията (каквото основание за противоконституционност е посоченото в решението по к.д. № 34/98г.) още и защото в смесения състав участвуват съдии от еднаквите по ранг върховни съдилища.

Не може да се приеме, че създаденият смесен съдийски състав влиза в дисонанс с разпоредбата на чл.125, ал.1 от Конституцията. И това е така, защото той ще разглежда не чисто административни по своя характер дела, а дисциплинарни преписки срещу съдии, прокурори и следователи от всички видове съдилища, прокуратура и следствия, които по своя характер имат белезите на трудовоправни спорове. Предишното законодателно решение на Закона за съдебната власт (редакцията, обн. в ДВ, бр.59/94 г.) е държало сметка за трудовия характер на дисциплинарната отговорност и е предоставило правомощията по тях на дисциплинарен състав при Върховния касационен съд – чл.174 и чл.180 ЗСВ (отм. с редакцията, обн., ДВ, бр.133/98г.).

Разпоредбите не противоречат и на становището, изложено в Решение № 3/94г., постановено по к.д. № 1/94 г. на Конституционния съд. Към момента на произнасяне на цитираното решение е бил в сила Законът за висшия съдебен съвет (обн., ДВ, бр.74/91 г.), в който не е бил предвиден изобщо съдебният контрол над актовете на Висшия съдебен съвет. Конституционният съд чрез тълкуване на Конституцията е трябвало да отстрани този пропуск. Развитието на законодателството, респ. създаването на Закона за съдебната власт в предишната му редакция и отменянето на Закона за висшия съдебен съвет предоставя дисциплинарната отговорност на магистратите от Върховния касационен съд. И това е така, защото чл.133 от Конституцията дава право чрез закон да се уреждат организацията и дейността на съдилищата. С обсъжданото изменение на Закона за съдебната власт отново се променя законодателното разрешение на дисциплинарната отговорност на магистратите и се стига до извода, че съдии от двете върховни съдилища най-справедливо биха упражнявали контрол върху санкционирането на всички магистрати. Изразяващият особеното мнение счита, че развитието на обществените отношения налага промяна в законодателството, поради което няма абсолютни изводи, към които КС винаги трябва да се придържа.

Що се отнася до новото законодателно решение, отнасящо се до създадения смесен съдийски състав, изразяващият особеното мнение поддържа, че разпоредбите, свързани с него, не противоречат на конституционни принципи или конкретни конституционни разпоредби.